

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 29 grudnia 1983 r.

w sprawie organizacji i zasad wykonywania kontroli ruchu drogowego.

Na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 6, poz. 35) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach, kierowanie ruchem i jego kontrolowanie należą do funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, zwanych dalej „funkcjonariuszami”.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, wykonują w szczególności funkcjonariusze:

- 1) zmotoryzowanych i pieszych patroli drogowych,
- 2) posterunków kontroli drogowej,
- 3) posterunków kierowania ruchem.

3. Czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego wykonują również organy (jednostki) i członkowie organizacji społecznych, wymienieni w § 5.

§ 2. 1. Funkcjonariusze uprawnieni są do zatrzymywania na drodze każdego kierującego pojazdem w celu przeprowadzenia kontroli.

2. Funkcjonariusze w uzasadnionych przypadkach są uprawnieni do:

- 1) legitymowania uczestników ruchu drogowego i udzielania im wiążących poleceń co do sposobu używania drogi i pojazdu,
- 2) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego używaniem,
- 3) żądania poddania się przez kierującego pojazdem badaniom w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub podobnie działającego środka,
- 4) sprawdzenia stanu technicznego, wyposażenia lub masy pojazdu znajdującego się na drodze,

- 5) zatrzymania — w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 1 lutego 1983 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 6, poz. 35) — dokumentów stwierdzających uprawnienie do kierowania pojazdem lub jego używania,
- 6) wydawania poleceń osobom, które spowodowały przeszkody utrudniające ruch drogowy lub zagrażające jego bezpieczeństwu, albo osobom odpowiedzialnym za utrzymanie drogi,
- 7) uniemożliwienia:
 - a) kierowania pojazdem osobie znajdującej się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo podobnie działającego środka,
 - b) korzystania z pojazdu, którego stan techniczny zagraża bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu,
- 8) używania przyrządów kontrolno-pomiarowych, a w szczególności do badania pojazdów, ich prędkości oraz do stwierdzenia stanu trzeźwości kierujących,
- 9) usuwania lub przemieszczania — na koszt właściciela — pojazdu utrudniającego ruch drogowy lub zagrażającego jego bezpieczeństwu,
- 10) kierowania na badania lekarskie kierowców, jeśli uczestniczyli w wypadku drogowym, w którym są zabici lub ranni.

3. W razie istnienia podejrzenia dokonania przestępstwa lub czynu godzącego w bezpieczeństwo państwa albo porządek publiczny funkcjonariusze mają prawo, na podstawie odrębnych przepisów, sprawdzania przewożonego ładunku oraz przeglądania zawartości bagaży w środkach komunikacji drogowej.

§ 3. 1. Funkcjonariusze umundurowani w celu zatrzymania kierującego pojazdem podają sygnały: tarczą do zatrzymywania pojazdów, ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym. Dla zwrócenia uwagi na podawane sygnały lub polecenia mogą oni używać gwizdków milicyjnych.

2. Funkcjonariusze nie umundurowani mogą zatrzymać kierującego pojazdem wyłącznie tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym. Są oni uprawnieni do zatrzymania kierującego pojazdem na obszarach zabudowanych przez całą dobę, a poza obszarem zabudowanym tylko w ciągu dnia i wtedy, kiedy postępują się pojazdem samochodowym.

3. Sygnał zatrzymania może być podawany z dostatecznej odległości, zapewniającej jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie w miejscu wskazanym przez funkcjonariusza.

4. Sygnał zatrzymania może być podawany przez funkcjonariusza stojącego na chodniku, poboczu, pasie rozdzielającym jezdnie, wysepce na jezdni lub na jezdni albo poruszającego się pojazdem samochodowym.

5. Funkcjonariusze nie umundurowani — przed przystąpieniem do czynności kontrolnych — są obowiązani wylegitymować się. Funkcjonariusze umundurowani legitymują się tylko na żądanie kontrolowanego.

6. Tarcza do zatrzymywania pojazdu składa się z dwóch kół współśrodkowych, z których większe ma barwę białą, a mniejsze czerwoną. Średnica tarczy nie powinna być mniejsza niż 90 mm, a średnica koła o barwie czerwonej powinna wynosić 60% średnicy tarczy. Pole powierzchni reflektora latarki ze światłem czerwonym nie może być mniejsze niż 2000 mm².

§ 4. 1. Funkcjonariusze, zatrzymując dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem lub jego używania, wydają kierującemu pokwitowanie.

2. Pokwitowanie powinno zawierać nazwę zatrzymanego dokumentu, dane właściciela, powód zatrzymania, dane osoby zatrzymującej dokument, podstawę prawną zatrzymania dokumentu oraz termin ważności.

3. Termin ważności pokwitowania określa się:

- 1) w odniesieniu do zatrzymanego dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem — na 3 dni; terminu nie określa się, jeżeli kierujący znajdował się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo podobnie działającego środka;
- 2) w odniesieniu do zatrzymanego dokumentu uprawniającego do używania pojazdu — nie dłużej niż na 7 dni, z określeniem warunków jego używania.

§ 5. 1. Społecznym inspektorom Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej do spraw ruchu drogowego przysługują uprawnienia wymienione w § 2 ust. 1 i 2 pkt 1—8 w stosunku do uczestników ruchu naruszających przepisy o ruchu drogowym.

2. Członkom Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej do spraw ruchu drogowego przysługują uprawnienia wymienione w § 2 ust. 1 i 2 pkt 1—7 w stosunku do osób naruszających przepisy o ruchu pieszym, rowerowym, pojazdów zaprzęgowych, jeździe wierzchem, pędzeniu zwierząt oraz ochronie dróg publicznych i ich urządzeń.

3. Inspektorom Gospodarki Samochodowej przysługują uprawnienia określone w § 2 ust. 1 i 2 pkt 1—8 w stosunku do kierujących pojazdami jednostek gospodarki społecznej, a w stosunku do pozostałych uczestników ruchu — w razie naruszenia przez nich przepisów o ruchu drogowym.

4. Pracownikom zarządów dróg przysługują uprawnienia wymienione w § 2 ust. 1 i 2 pkt 1, 2, 4, 6 i 9 w stosunku do kierujących pojazdami w związku z:

- 1) uszkodzeniem lub niszczeniem drogi na skutek poruszenia się pojazdami z ładunkiem przekraczającym dopuszczalne naciski osi pojazdu lub inne normy dotyczące przewożonego ładunku oraz zanieczyszczeniem i zaśmiecaniem drogi,
- 2) prowadzonymi pomiarami ruchu drogowego.

5. Inspektorom Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami przysługują uprawnienia wymienione w § 2 ust. 1 i 2 pkt 1, 2, 4 i 6 w stosunku do kierujących pojazdami zaprzęgowymi, jadących wierzchem i pędzących zwierzęta.

6. Przy wykonywaniu czynności kontrolnych określonych w ust. 1—5 stosuje się odpowiednio przepisy § 3 ust. 2—6 oraz § 4.

§ 6. 1. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do kierujących pojazdami:

- 1) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, z wyjątkiem Komendy Głównej Straży Pożarnej oraz przedsiębiorstw podległych tym ministrom,
- 2) jednostek organizacyjnych Służby Więziennej w czasie przewozu osób tymczasowo aresztowanych lub skazanych,
- 3) jednostek organizacyjnych lub osób wykonujących ważne zadania państwowe.

2. Zasady wykonywania kontroli ruchu pojazdów wymienionych w ust. 1 określają odrębne przepisy.

3. Przepisów § 2 ust. 2 pkt 3—5 nie stosuje się do szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, korzystających z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, oraz do innych osób korzystających z tych przywilejów i immunitetów.

§ 7. W terminie do 31 grudnia 1986 r. dopuszcza się stosowanie tarcz do zatrzymywania pojazdów o odmiennych barwach i wymiarach oraz latarek z innym polem powierzchni reflektora niż określona w § 3 ust. 6.

§ 8. Przepisy rozporządzenia dotyczące funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1984 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: C. Kiszczał